

SÂLİHLERİN HİKÂYESİ

İMÂM YÂFÎÎ (K.S.)

Ravzu'r-Reyâhîn Fî-Hikâyâtî's-Sâlihîn

Fazilet Neşriyat Yayınları / 231

Ravzu'r-Reyâhîn Fî-Hikâyâtî's-Sâlihîn
SÂLİHLERİN HİKÂYESLERİ
İmâm Yâfiî (k.s.)

Hazırlayan

Fazilet Neşriyat Araştırma Heyeti

Grafik - Tasarım

Çamlıca Grafik Servisi

Baskı ve Cilt

Çamlıca Basım Yayın ve Tic. A.Ş.

Matbaa Sertifika No: 46592

ISBN

978-625-8027-55-6

Baskı

İstanbul, 2023

İrtibat

Bağlar Mah. Mimar Sinan Cad.

No: 54 Güneşli - Bağcılar / İSTANBUL

Tel: 0212 657 88 00

www.fazilet.com.tr

bilgi@fazilet.com.tr

© Bu eserin bütün yayın hakları Çamlıca Basım Yayın ve Tic. A.Ş.'ye aittir.
Fazilet Neşriyat bir Çamlıca Basım Yayın ve Tic. A.Ş. markasıdır.

İçindekiler

İmâm Yâfiî Hazretlerinin Terceme-i Hâli	13
GİRİŞ	17
Evliyânın Hikâyelerini Okuyup Dinlemenin Faydası	19
MUKADDİME	21
Evliyânın ve Sâlihlerin, Kur'ân-ı Kerîm'de, Hadîs-i Şerîflerde ve Büyük Âlimler Tarafından Bildirilen Fazîletleri	21
Evliyâ ve Sâlihlerin Fazîletlerini Bildiren Bazı Âyet-i Celîleler:.....	21
Evliyâ ve Sâlihlerin Fazîletlerini Bildiren Bazı Hadîs-i Şerîfler:.....	24
Evliyâ ve Sâlihlerin Fazîletlerine Dâir Büyük Âlimlerin Sözleri.....	32
Evliyâullâh'ın Kerâmetlerinin İsbâtı.....	41
HİKÂYELER	53
1. İlmi Çok Olanın, Allâh Korkusu da Fazla Olur.....	53
2. Zünnûn-i Mısırî ve Zâhid Genç.....	55
3. Kim Rabbine Teslim Olursa, Rabbi Katında Mükâfâtını Bulur.....	55
4. Mâlik Bin Dînâr'ın Nasîhati.....	58
5. Mâlik Bin Dînâr'ın Kefâleti.....	60
6. Halîfe Harun Reşîd'in Takvâ Sâhibi Oğlu.....	61
7. Behlûl Dâna'nın Halîfe Harun Reşîd'e Nasîhati.....	66
8. Meczûpların (Cezbe Ehlinin) Hâlleri.....	68
9. Takdîr-i İlâhî'ye Teslîmiyet.....	72

İMÂM YÂFÎÎ HAZRETLERİNİN TERCEME-İ HÂLİ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ
وَأَصْحَابِهِ أَجْمَعِينَ وَعَلَى الَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ

İmâm Yâfiî rahmetullâhi aleyh Hazretleri, hicrî 698 [mîlâdî 1298] senesinde Yemen’de doğdu. Yemenli Himyer kabilesinin Yâfi’ koluna mensuptur. İsmi Ebû Muhammed Afîfüddîn Abdullah bin Es’ad bin Alî bin Süleyman el-Yâfiî el-Yemenî’dir. Mekke-i Mükerreme’de kaldığı için kendisine Şeyhu’l-Harem denirdi.

Aden’de Cemâlüddîn Muhammed bin Ahmed el-Bassâl ez-Züheybî ve Aden Kadısı Şerefüddîn Ahmed bin Ali el-Harrâzî’den ders aldı. Çocukluk devresi gâyet mazbût geçti; ilim tahsîli ve Kur’ân-ı Kerîm’den başka şeyle asla meşgûl olmadı.

712 senesinde hacca gitti. Sonra Yemen’e dönerek Şeyh Ali Tavâşî’nin derslerine devam ederek ondan Şâfiî fıkhına dair metinler okuyup ezberledi. Şeyh Ali aynı zamanda onun tarîkatte de şeyhi idi.

718 senesinde Mekke-i Mükerreme’ye gitti ve oraya yerleşip evlendi. Haremeyn-i Şerîfeyn (Mekke-i Mükerreme ve Medîne-i Münevvere) âlimlerinin meclislerine devam etti. Şeyh Radıyyüddîn Taberî’den Sünen-i İbn-i Mâce hâriç Kütübü Sitte, Müsned-i Dârimî, Müsned-i

Şâfiî, Sahîh-i İbn-i Hıbbân, Siyer-i İbn-i İshâk, Sühreverdî'nin Avârif ve İbn-i Salâh'ın Ulûmü'l-Hadîs gibi kitaplarını okudu.

Mekke Kadısı Necmüddîn Taberî'den Fıkıh ilmini tahsîl etti ve Ebû Ubeyd'in Fezâilü'l-Kur'ân ve Ezrakî'nin Tarih-i Mekke kitaplarını okudu. Şâfiî fıkına dair olan Hâvî kitabını okurlarken Taberî:

“Şunu okuturken ben senden daha fazla istifâde ettim. Defalarca bu kitabı okutmuş olmama rağmen şimdiki gibi anlayamamıştım.” demiştir. Bu hâl, İmâm Yâfiî'nin tevâzuu, ihlâsı ve Allâh yolundaki muhabbeti sebebiyle olmuştu.

İmâm Yâfiî (rahimehullâh), on sene Haremeyn'de ilim tahsîl etti. Fıkıh, hadîs, lügat, usûl, ferâiz, hesâb vesâir bütün ilimlerde en yüksek mertebeye ulaştı, şöhreti yayıldı.

Bundan sonra gönlünde uzlet arzusu doğdu, insanlardan ayrıldı. Yirmi sene Şam, Kudüs ve Mısır'da seyahatler edip Peygamber ve Evliyâ türbelerini, sâlih zâtları ziyaret etti, birçok tarîkattan icâzet aldı. Mısır'da şöhreti yayılınca Hicâz'a gitti. 738'de de Yemen'e Şeyhi Ali Tavâşî'yi ziyarete gitti. Sonra Medîne-i Münevvere'ye, oradan da Mekke-i Mükەرreme'ye döndü ve artık buraya yerleşti. Bundan sonraki hayatı hadîs, fıkıh gibi din ilimlerini okutmak ve eser yazmak ile geçti.

İmâm Yâfiî Hazretleri, 20 Cemâziyelâhir 768 (21 Şubat 1367) tarihinde Mekke-i Mükەرreme'de vefat etti. Cennetü'l-Muallâ'da Fudayl bin İyâz'ın (rah.) yakınına defnedildi.

İmâm Yâfiî, bütün vakitlerini talebe ve müridlerinin terbiyelerine ve hayır ve hasenât işlerine hasretmişti. Dünyâdan tamâmen yüz çevirmişti; elinde ne varsa sadaka olarak verirdi. Cenaze masrafları dahi, elbiseleri satılarak karşılandı. Gayet mütevâzı idi.

İmâm Yâfiî, hadîs, fıkıh, tasavvuf, tarih, edebiyat, coğrafya ve astronomi ilimlerinin tamamında büyük bir âlim idi, daha ziyâde tarîkat şeyhi olarak meşhurdur. İmâm Yâfiî Hazretlerinin tarîkat silsilesi, Abdülkâdir-i Geylânî kuddise sirruhü'l-âlî Hazretlerine dayanır. İmâm Gazâlî rahmetullâhi aleyh'in görüşlerine bağlılığı, Ehl-i

GİRİŞ

Elinizdeki eserin aslını teşkil eden ve tercümesini yaptığımız “Ravzu’r-Reyâhîn fî-Hikâyâtî’s-Sâlihîn” eserinin müellifi, İmâm Yâfiî rahmetullâhi aleyh, kitâbı yazma sebebini, eserinin girişinde şöyle bildirmiştir:

“Allâhü Teâlâ’ya hamd ü senâ ve Peygamber-i Zîşân Efendimize ve onun ehl-i beyt, Ashâb ve âline salât ü selâmdan sonra;

Evliyâ ve sâlihlere olan muhabbetim sebebiyle onların yüksek hallerini bildiren menkıbelerini, hayat hikâyelerini bir kitap halinde yazmak istedim. Kitâba “Ravzu’r-Reyâhîn fî-Hikâyâtî’s-Sâlihîn” adını verdim.”

İmâm Yâfiî (rah.) Hazretleri, kitabına yazdığı menkıbeleri şu büyük zâtların eserlerinden toplamıştır:

- 1- Hucetü’l-İslâm Ebû Hâmid el-Gazâlî,
- 2- Üstâz Ebû Kâsım el-Kuşeyrî,
- 3- Şeyh Şihâbüddîn Sühreverdi,
- 4- Şeyh Ebû Abdullah Muhammed bin İbrahim el-Hayrî,
- 5- Şeyh Tâcüddîn bin Atâullah Şâzelî İskenderî,
- 6- Şeyh Ebu’l-Abbâs Ahmed bin Alî el-Kastalânî.
- 7- İmâm Ebu’l-Ferec İbnü’l-Cevzî,
- 8- İmâm İbn-i Kudâme el-Makdisî,
- 9- Şeyh Ebu’l-Leys es-Semerkindî,
- 10- İmâm Ebû Abbas Ahmed bin Alî (İbnü Atrayân)
(Rahmetullâhi aleyhim ecmaîn)

İmam Yâfiî (rah.), kitabın mukaddimesinde velîlerin yüksek derecelerini bildiren âyet-i celîle ve hadîs-i şerîfleri zikrettikten sonra, velîlerin kerâmetlerinin hak olduğuna dair kitap ve sünnetteki delilleri bir araya toplamıştır. Daha sonra hikâyeleri¹ sıralayıp; eserini, evliyânın itikadının Ehl-i sünnet ve'l-Cemâat'ten ibaret olduğunu bildirdiği hâtime kısmı ile tamamlamıştır.

Eserde geçen evliyâullâhın kısa terceme-i hâlleri, kitâbın sonuna ilâve edilmiştir.

Velîler, sâlihler, tarîkat şeyhleri, meczûblar, sıddîklar, zâhidler, âbidler ve mücâhidlerin bu hikâyelerinden inşaallah din ehli faydalanır, müridlerin kalpleri bunlar ile takvaya kavuşur.

Fazilet Neşriyat
2023

¹ Bu tercümede 500 hikâye içerisinde 267 adet menkıbe seçilmiştir.

EVLYÂNIN HİKÂYESİNİ OKUYUP DİNLEMENİN FAYDASI

İmâm Yâfî (rah.) Hazretleri şöyle buyurmuştur:

Cüneyd-i Bağdâdî (kuddise sirruh) Hazretlerine “Mürîdlere neyi tavsiye edersiniz?” diye sordular; şöyle buyurdu:

“Allah dostlarının menkıbelerini, hikâyelerini okusunlar. Çünkü o menkıbeler, Allâhü Teâlâ’nın ordularından bir ordudur; mürîdlerin kalpleri, o menkıbeleri okuyarak takvâya ulaşır. Delîli de şu âyet-i celîledir -meâlen-: ‘Peygamberlerin haberlerinden, onunla kalbini tesbît edeceğimiz her türlüşünü sana kıssa olarak anlatıyoruz...’ (Hûd Sûresi, âyet 120).

Evliyânın büyüklerinden Ebû Süleyman Dârânî (rahmetullâhi aleyh) diyor ki:

“Bir defasında insanlara vaaz edip sâlihlerin menkıbelerini anlatan bir zâtın sohbetine uğradım. O zâtın sözleri kalbime tesir etti, lâkin meclisten kalktığımda o kalbimdeki tesir kayboldu. İkinci defa sohbetine gittim. Bu defa meclisten kalkıp yola gidinceye kadar tesiri devam etti, sonra kayboldu. Üçüncü defa gittiğimde ise sohbetin tesiri, evime dönünceye kadar kalbimden gitmedi. Ben de Allah’ın zikrinden beni alıkoyacak her şeyi kırıp attım, Allâhü Teâlâ’ya ulaştıran yola devam ettim.”

Nitekim büyüklerin: “عِنْدَ ذِكْرِ الصَّالِحِينَ تَنْزِلُ الرَّحْمَةُ” = Yani sâlihler anıldığı zaman, oraya Allâhü Teâlâ’nın rahmeti iner.” dediklerini işittik.

Okuyana kolaylık olması için hikâyelerin senedlerini ve râvî silsilelerini kaldırdık. Çünkü dînî hikâyeler, hadîs-i şerîfler gibi değildir. Üzerlerine şer’î bir hüküm terettüp etmez. Bunları can kulağı ile dinleyip ibret almalı ve inkâr etmemelidir. Evliyâyı inkâr eden bir kimsenin cezasının en azı, onların bereketinden mahrum bırakılmasıdır. Hattâ evliyânın faziletini inkâr edenlerin son nefeste imanlarını –neûzü billâh- muhâfaza edememelerinden korkulur.

Evliyâdan Şeyh Ebû Turâb Nahşebî (rahimehullâh):

“Bir kalp, Allâhü Teâlâ’dan yüz çevirmeye alıştığında, Hak Teâlâ’nın dostlarına düşmanlık etmeye başlar.” buyurmuştur.

Şeyh Şah bin Şucâ’ Kirmânî merhûm da:

“Hiçbir âbid, Allah dostlarına muhabbet beslemekten daha faziletli bir ibâdetle ibâdet etmemiştir. Zira Allah dostlarını sevmek, Allâhü Teâlâ’yı sevmenin delilidir.” demiştir.